

Základní škola Osek, okres Teplice
Hrdlovská 662, 417 05 Osek
tel.: 417 837 125, e-mail: zsosek@zsosek.cz
www.zsosek.cz

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Osek

Název školního vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ Osek

Název zařízení zájmového vzdělávání:

Školní družina při ZŠ Osek

Předkladatel:

Základní škola Osek, okres Teplice

Ředitel školy:

Mgr. Luboš Čapek

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Jan Sklepník sklepnik@zsosek.cz

Kontakty:

telefon: +420 417 837 125

web: www.zsosek.cz

e-mail: zsosek@zsosek.cz

IČO: 490 870 11

IZO: 102465703

RED-IZO: 600084892

Zřizovatel školy:

Město Osek

Zahradní 246

417 05 Osek

IČO: 00266558

telefon: +420 417 837 202

web: www.osek.cz

e-mail: osek@osek.cz

Platnost dokumentu:

Od 1. 9. 2014 na dobu neurčitou

Mgr. Luboš Čapek v.r.
ředitel školy

Ivana Formánková v.r.
vedoucí vychovatelka ŠD

1. Charakteristika školského zařízení

1.1 Charakteristika školní družiny

Školní družina je součástí Základní školy Osek, okres Teplice, nachází se ve dvou budovách. V budově Nelsonská probíhá ranní družina a shromažďování účastníků zájmového vzdělávání (dále jen „účastníci“) po vyučování. Zde využívá ŠD jednu místnost a příležitostně tělocvičnu, učebnu VT, hudebnu a školní dvůr. Odpolední družina probíhá převážně v budově Hrdlovská v pěti místnostech, příležitostně v tělocvičně a na městském sportovišti.

Stravování účastníků probíhá ve školní jídelně ZŠ Osek v Hrdlovské ulici, kde je zajištěn i pitný režim ve spolupráci se školní kuchyní.

1.2 Materiální a ekonomické podmínky

V budově Nelsonská je ŠD vybavena novým nábytkem. K dispozici je televizor s DVD přehrávačem, společenské hry, stavebnice i knížky. Využit lze učebnu VT, hudebnu, tělocvičnu a školní dvůr. V předškolní družině jsou police na školní tašky a umývadla, do ŠD je zavedena telefonní linka a videotelefon od vchodu do šaten.

V budově Hrdlovská je k dispozici 5 učeben s obnoveným nábytkem, herními prvky a stavebnicemi. V jedné z učeben je velkoplošný televizor k promítání filmů. K dispozici je městské sportoviště, dětské hřiště u MŠ a blízký les k vycházkám a hrám v přírodě.

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině je stanovena měsíční úplata, jejíž výši stanovuje ředitel podle §14 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání. Tato úplata platí i pro každého dalšího účastníka v případě docházky sourozenců do školní družiny. Úplata se z důvodu nepřítomnosti účastníka nesnižuje, je povinná pro každého přihlášeného účastníka.

1.3 Personální podmínky

Zájmové vzdělávání zajišťují plně kvalifikované vychovatelky s dlouholetou praxí, které se vzájemně doplňují ve svých specializacích:

- Základy práce s počítačem
- Komunikace po Internetu
- Sportovní a pohybové aktivity
- Výtvarná činnost
- Pracovní činnost

Průběžně si doplňují vzdělání akreditovanými vzdělávacími akcemi v rámci DVPP a samostudiem.

1.4 Charakteristika účastníků

Účastníci přihlášení do školní družiny jsou rozděleny podle věku a délky pobytu ve ŠD do pěti oddělení. Věkové rozmezí odpovídá žákům 1. stupně ZŠ, přednostně z 1. – 3. ročníku, jedná se především o účastníky z Oseka a spádové obce Háj. Ranní družinu mohou v zimním období navštěvovat též účastníci nezapsaní do ŠD, kteří dojíždějí autobusem a čekali by dlouho před školou. Stejně tak i po vyučování.

1.5 Psychosociální podmínky

Vychovatelky ŠD se snaží o navození příjemné, přátelské atmosféry a příznivého sociálního klimatu – otevřenost a partnerství mezi dětmi v komunikaci. Účastníci jsou vedeni ke vzájemné úctě, toleranci a empatii. Jedním z prostředků je např. pomoc starších účastníků mladším při hrách a organizaci zájmové činnosti.

1.6 Spoluúčast rodičů

Rodiče jsou průběžně informováni o činnosti ŠD a spoluúčastní se některých akcí pořádaných ŠD. Naším cílem je spoluúčast rodičů na činnosti ŠD ještě více posílit.

1.7 Velikost oddělení a vnitřní organizace

Školní družina má schválenou kapacitu 150 účastníků, skládá se z 5 oddělení, která se naplňují maximálně do počtu 30 přihlášených účastníků. Páté oddělení je naplněno převážně účastníky, kteří zároveň brzy po obědě odcházejí. Organizace a provozní doba je stanovena samostatným řádem ŠD.

1.8 Řízení školní družiny

Činnost školní družiny řídí vedoucí vychovatelka, která eviduje pracovní dobu vychovatelek, doporučuje účast DVPP, kontroluje vedení dokumentace, koordinuje činnost vychovatelek podle plánu činnosti a potřeb školy.

1.9 Bezpečnost a ochrana zdraví

Při zajišťování bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků ve školní družině se zaměstnanci řídí směrnicí vydanou ředitelem školy. Na začátku školního roku jsou všichni účastníci poučeni o bezpečném chování během pobytu ve ŠD a je o tom učiněn záznam v dokumentaci. Případné úrazy jsou zapisovány do knihy úrazů, společně se ZŠ. S tím souvisí zajištění dostupnosti prostředků první pomoci, kontaktem na lékaře i praktická dovednost vychovatelek poskytovat první pomoc. Dále je ochrana zdraví účastníků zajištěna častým větráním, pobytem na čerstvém vzduchu, zjištěním pitného režimu, čistotou prostor a vhodným nábytkem, který svou velikostí respektuje požadavky na zdravý vývoj účastníků. V zimním období se klade důraz na zajištění tepelné pohody v prostorách ŠD.

2. Vzdělávání ve školní družině

2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Vzdělávání ve ŠD je sestaveno na dobu jednoho vzdělávacího cyklu pro žáky I. stupně základní školy, přičemž je jeho obsah upraven pro 2 věkové skupiny účastníků. Věková hranice není pevně stanovena a důsledně dodržována. Při dělení účastníků do oddělení – výchovných skupin hraje důležitou roli věková struktura přihlášených účastníků a koordinace provozu školy a školní družiny. Vzhledem k proměnlivosti provozních podmínek v jednotlivých školních rocích je časový plán stanoven pouze rámcově.

2.2 Formy vzdělávání

Vzdělávání probíhá ve formě pravidelné činnosti, příležitostné činnosti a součástí je rovněž otevřená nabídka spontánních činností.

- a) pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání a probíhá čase stanoveném řádem ŠD.
- b) příležitostná činnost spočívá v návštěvách akcí pořádaných městem, organizováním celodružinových akcí – sportovních, vědomostních či akcí navazujících na projekty školy.
- c) otevřená nabídka spontánních činností využívá hraček a her, které jsou k dispozici ve ŠD, možnosti práce s různými materiály, četba, poslech písniček a pohádek.

2.3 Cíle vzdělávání

Cíle výchovně vzdělávací činnosti ŠD vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy (§ 2 odst. 2 školského zákona). Hlavním cílem je harmonický rozvoj osobnosti s důrazem na mravní a duchovní hodnoty, jejich další uplatnění v osobním i občanském životě. K dalším cílům patří pochopení a uplatňování zásad demokracie, základních lidských práv a smysl pro sociální soudržnost, vytváření základních pracovních návyků, utváření vědomí národní a státní příslušnosti, respektování etnických, národnostních a kulturních rozdílů, získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně a o ochraně vlastního zdraví.

Při naplňování těchto cílů zohledňujeme věkové a individuální zvláštnosti účastníků, jako metody preferujeme hru, navozování modelových situací a využívání spontánní zvědavosti účastníků.

3. Charakteristika vzdělávacího programu

Náš vzdělávací program ŠD podporuje ŠVP Čtyřlístek ZŠ Osek, orientuje se především na ty oblasti, které s ohledem na věkovou strukturu účastníků a podmínky ŠD může dále rozvíjet. Základními pilíři Čtyřlístku jsou informační technologie, dobré mezilidské vztahy, sport a práce s dětmi s poruchami učení. Proto při aktivitách ŠD často využíváme učebny výpočetní techniky, pěstujeme u účastníků vztah k místu, kde žijí, a k lidem, se kterými se ve městě setkávají, pravidelně využíváme školní hřiště pro hry a sportovní aktivity a jako místo pro činnosti účastníků volíme okolní přírodu. Těmto oblastem jsme také přizpůsobili i vzdělávací obsah.

4. Obsah vzdělávání, vzdělávací oblasti

4.1 Člověk a příroda

Účastníci se seznámí s rozmanitostí a proměnlivostí přírody živé i neživé. Učí se kladnému vztahu k přírodě a všemu, co k ní patří. Vycházíme ze znalostí získaných při školním vyučování a dále je rozšiřujeme.

Formy – mluvené slovo, internet, malování kresba, práce s přírodninami, vycházky

Činnosti – Didaktické hry s přírodními motivy, práce s přírodním materiálem – lesní skřítkové, zvířátka z kůry, šišek, kamínků, mechu, pozorování živočichů na suchu i ve vodě, pozorování stojaté i tekoucí vody, změn v přírodě během roku, zpracování témat různými výtvarnými technikami:

- a) jaro – probouzení přírody, první květy, návrat ptactva,
- b) léto – koupání, poznatky z dovolených, cestování,
- c) podzim – sběr přírodnin, zazimování zvířátek, zimní spánek zvířat, pomáháme zvířátkům na zimu,
- d) zima – voda a její skupenství, sníh, bobování, stopy zvěře.

Klíčové kompetence

- samostatně pozoruje, operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí, naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi

Průřezová témata – vazba na environmentální výchovu (ekosystémy, ochrana ŽP)

4.2 Lidé kolem nás

Účastníci se učí společenskému chování, toleranci, empatii, vzájemné úctě, komunikaci slovní i nonverbální. Setkávají se s druhými lidmi, dospělými i svými vrstevníky. Dodržují pravidla stolování, mezilidské komunikace.

Formy – pozorování, rozhovor, hra, návštěvy kult. zařízení

Činnosti – společenské hry, kvízy, vycházky (počítání aut, poznávání značek, pravidla silničního provozu), malování, návštěvy výstav v ITC Osek, drobné nákupy v obchodech, stolování ve školní jídelně

Klíčové kompetence

- všímá si dění kolem sebe, řeší běžné situace (doprava, komunikace), používá logické myšlení, činnosti dokončuje v daném čase, chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Průřezová témata - Osobnostní a sociální výchova (komunikace, poznávání druhých lidí), Multikulturní výchova

4.3 Člověk a čas

Těžištěm naplňování této oblasti je především budování správného denního režimu, účastníci se učí přesnosti, dochvilnosti, schopnosti odhadovat čas, vytváření pravidelných návyků, správnému a účelnému využívání volného času.

Formy – mluvené slovo, poslech pohádek, hra

Činnosti – společenské a stolní hry, soutěže, hádanky, práce s encyklopedií (dříve a nyní), práce s počítačem

Klíčové kompetence

- orientuje se v možnostech trávení volného času, vybírá si činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku na trávení volného času

Průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova (sebepoznání, sebeorganizace, psychohygiena), Mediální výchova

4.4 Člověk a jeho zdraví

Účastníci poznávají sami sebe, získávají poučení o zdraví, nemocech, prevenci a odpovědnosti za své zdraví. Pečují o svou osobní hygienu, předcházejí úrazům, dbají o bezpečnost svou i druhých.

Formy – mluvené slovo, besedy, práce s encyklopedií

Činnosti – sestavování desatera zásad péče o zdraví, malba (ovoce, zelenina), vystřihování, modelování, vědomostní soutěže, vycházky, péče o chrup (Zdravé zuby), hygiena před jídlem, oblečení, rozhovor (předcházení úrazům - výbava kola, lékárníčky, chrániče, přilba)

Klíčové kompetence

- získané vědomosti uplatňuje v praktických činnostech, volí správné řešení, odhaduje rizika svých nápadů, k povinnostem přistupuje odpovědně, dbá o své zdraví i zdraví druhých, chová se zodpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí

Průřezová témata – Environmentální výchova (životní styl, zdraví), Osobnostní a sociální výchova (kooperace, seberegulace)

4.5 Celodružinové akce

- dětský den
- beseda s městskými strážníky
- návštěva kouzelníka, divadla
- přírodovědná soutěž „Co nás naučila veverka Zrzečka“
- turnaj v Člověče, nezlob se
- masopustní rej
- návštěva knihovny

5. Podmínky pro vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami a účastníků nadaných

Při vzdělávání účastníků se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracují vychovatelky ŠD úzce se školou, a to především při primární identifikaci takových účastníků a dále při stanovování vhodných forem integrace a forem práce. Pro účastníky se specifickými poruchami učení je možnost zapůjčení didaktických a kompenzačních pomůcek z inventáře školy. V odděleních ŠD mohou část úvazku pracovat i asistenti pedagoga v rámci poskytování podpůrných opatření. Probíhá také intenzivní spolupráce s rodiči. U účastníků se zdravotním znevýhodněním je zohledňováno přiměřené zatížení v případě pohybových aktivit, vycházek. Třídní učitel a zákonní zástupci informují vychovatele o všech změnách zdravotního stavu účastníka. Účastníkům se sociálním znevýhodněním mohou být

poskytnuty pomůcky nezbytné pro naplňování výchovně vzdělávacího programu školní družiny, zvláštní péče je u těchto účastníků věnována i přípravě na vyučování. Pokud zákonný zástupce prokáže, že splňuje podmínky stanovené v § 11 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, může požádat o snížení či prominutí úplaty.

U účastníků mimořádně nadaných se jedná především o volbu vhodných forem práce (práce s počítačem, internet, encyklopedie), či začlenění do kolektivu starších účastníků.

6. Podmínky přijetí, průběhu a ukončení vzdělávání

ŠD je určena pro žáky I. stupně, přednostně pro žáky 1. – 3. ročníku. V odůvodněných případech může být do ŠD zařazen i žák vyššího ročníku.

Přihlášení - rodiče vyplní přihlášku do ŠD. V případě, kdy nemohou být zařazeni všichni přihlášení zájemci, rozhoduje o zařazení zřizovatel. Za účastníky přihlášené k pravidelné denní docházce se považují účastníci navštěvující družinu alespoň 4 dny v týdnu. Do oddělení ŠD lze zapsat maximálně 30 pravidelně docházejících účastníků.

Dočasné umístění žáků do ŠD - pobyt ve ŠD mohou využít všichni dojíždějící žáci (ráno do 7.30 hod, po vyučování do 12.45 hod).

Průběh vzdělávání - učitel předává po skončení vyučování účastníky přihlášené do ŠD osobně ve ŠD. Ze ŠD odcházejí účastníci pravidelně na základě údaje v písemné přihlášce rodičů, v případě změny na základě písemné žádosti rodičů.

Odhlášení - písemnou formou ke konci měsíce.

Vyloučení - ředitel školy může rozhodnout o vyloučení účastníka ze ŠD, pokud účastník soustavně nebo nějakým významným způsobem porušuje kázeň a pořádek, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, dlouhodobě svévolně nenavštěvuje ŠD nebo z jiných zvláště závažných důvodů.

O ukončení zájmového vzdělávání se nevydává žádný doklad.

Dodatek č. 1

k ŠVP školní družiny při ZŠ Osek vydanému dne 1. 9. 2014

Znění odstavce 1.2 se mění následovně:

1.2 Materiální a ekonomické podmínky

V budově Nelsonská je ŠD vybavena školním nábytkem, protože je v době od 7:45 do 11:45 využívána jako kmenová učebna. K dispozici je televizor s DVD přehrávačem, společenské hry, stavebnice i knížky. Využít lze učebnu VT, hudebnu, tělocvičnu, dílnu ve skleníku a školní dvůr. V předsíni družiny jsou police na školní tašky a umývadla, do ŠD je zavedena telefonní linka a videotelefon od vchodu do šaten.

V budově Hrdlovská je k dispozici 5 učeben s obnoveným nábytkem, herními prvky a stavebnicemi. V jedné z učeben je velkoplošný televizor k promítání filmů. K dispozici je městské sportoviště, dětské hřiště u MŠ a blízký les k vycházkám a hrám v přírodě.

Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině je stanovena měsíční úplata, jejíž výši stanovuje podle §14 vyhlášky MŠMT 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání zřizovatel školy. Tato úplata platí i pro každého dalšího účastníka v případě docházky sourozenců do školní družiny. Úplata se z důvodu nepřítomnosti účastníka nesnižuje, je povinná pro každého přihlášeného účastníka.

Při přerušení provozu školní družiny delším než 5 dní v měsíci se měsíční úplata úměrně snižuje.

Dodatek nabývá účinnosti dnem: 1. 3. 2024

V Oseku dne 27. 2. 2024

Mgr. Luboš Čapek v.r.

ředitel školy